

PROTOKÓŁ
zdalnego posiedzenia Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP
05 maja 2021 r.

W posiedzeniu udział wzięli:

Członkowie UKF KRUP:

- 1) dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM - UWM w Olsztynie -przewodniczący,
- 2) prof. dr hab. Dariusz Adamski - Uniwersytet Wrocławski,
- 3) dr hab. Jacek Batóg, prof. US - Uniwersytet Szczeciński,
- 4) dr hab. Zbigniew Bukowski, prof. nadzw. - UKW w Bydgoszczy,
- 5) dr Artur Chełstowski – Uniwersytet Warszawski,
- 6) prof. dr hab. Michał Daszykowski - Uniwersytet Śląski,
- 7) dr hab. Elżbieta Feret, prof. UR - Uniwersytet Rzeszowski,
- 8) mgr Sławomir Głowacki - Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu,
- 9) prof. dr hab. Piotr Jedynek - Uniwersytet Jagielloński,
- 10) dr hab. Jarosław Karpacz, prof. UJK - Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach,
- 11) ks. mgr Andrzej Lichosyt - Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie,
- 12) dr hab. Rafał Matwiejczuk, prof. UO - Uniwersytet Opolski,
- 13) dr hab. Jarosław Matwiejuk - Uniwersytet w Białymstoku,
- 14) prof. dr hab. Marek Michalski - Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie,
- 15) dr hab. Zbigniew Pastuszek, prof. UMCS - Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie,
- 16) dr hab. Andrzej Pieczyński, prof. UZ - Uniwersytet Zielonogórski,
- 17) ks. prof. dr hab. Mirosław Sitarz - Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II,
- 18) prof. dr hab. Mirosław Szreder - Uniwersytet Gdański,
- 19) prof. dr hab. Grzegorz Urbanek - Uniwersytet Łódzki,
- 20) prof. UAM dr hab. Tadeusz Wallas - Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Obecni byli również:

- 1) Jarosław Oliwa - Dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów MNiSW,
- 2) mgr Dominika Wendt - Kierownik Działu Kontrolingu Uniwersytetu Gdańskiego.

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM serdecznie powitał zebranych, przedstawił porządek obrad i przeszedł do realizacji roboczej części posiedzenia Komisji.

1. Informacja nt. podziału subwencji i finansowania uczelni w 2021 roku

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM poprosił Jarosław Oliwę Dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów MNiSW o zabranie głosu i wprowadzenie do tego punktu obrad Komisji.

Dyrektor Jarosław Oliwa rozpoczął swoje wystąpienie od przypomnienia działań związanych z finansowaniem nauki i szkolnictwa wyższego, które w ostatnim czasie zostały zrealizowane.

Pod koniec ubiegłego roku udało się wynegocjować środki na podwyżki wynagrodzeń dla pracowników uczelni (ze skutkiem od 1 października 2020). Dzięki podjętym działaniom udało się również zagospodarować i przekwalifikować znaczną część rezerw na działalność inwestycyjną. Do uczelni nadzorowanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego trafiło dodatkowo około 400 mln złotych. Ustawa „antycovidowa” pozwoliła wykorzystać te uruchomione w grudniu ubiegłego roku środki do końca roku bieżącego, tj. roku 2021.

Dyrektor J. Oliwa zapewnił, że środki na kontynuację podwyżek w 2021 roku są zagwarantowane. Jest to kwota ok. 800 mln złotych, z czego 649 mln trafi do uczelni nadzorowanych przez Ministra Edukacji i Nauki. Na rachunki uczelni pod koniec marca br. została przekazana transza za pierwszy kwartał. Kolejne będą uruchamiane sukcesywnie wraz ze środkami subwencji do końca roku. Nie ma zatem żadnych zagrożeń związanych z realizacją podwyżek dla środowiska akademickiego.

Dyrektor Jarosław Oliwa poinformował, że Minister Finansów uruchomił kolejną edycję obligacji o wartości ok 0,5 mld złotych przeznaczonych dla uczelni będących beneficjentami programu „Inicjatywa Doskonałości - Uczelnia Badawcza”.

Dodał również, że na 25 maja br. planowany jest wykup po cenie nominalnej wcześniej wyemitowanych obligacji.

Przechodząc do informacji na temat podziału subwencji i finansowania uczelni w 2021 roku Dyrektor Jarosław Oliwa poinformował, że wzorem roku ubiegłego Ministerstwo przyjęło model stabilizujący finanse uczelni. Polega on na tym, że wszystkie uczelnie otrzymały 1,5% wzrost w stosunku do pierwotnej subwencji z roku ubiegłego. Komunikat Ministra Edukacji i Nauki w tej sprawie został już opublikowany. Przyznane środki wejdą do podstawy naliczenia wysokości subwencji w przyszłym roku.

Dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów MNiSW wyjaśnił, że przyjęcie opisanego wyżej rozwiązania - zamiast zastosowania wprost algorytmu podziału subwencji – uzasadniały następujące okoliczności:

- trwająca w kraju sytuacja pandemiczna, znacznie ograniczająca pozasubwencyjne przychody uczelni,
- wprowadzenie przez rząd Pracowniczych Planów Kapitałowych generujących dla uczelni dodatkowe koszty,
- nieobiektywna zmiana niektórych parametrów algorytmu podziału subwencji (np. parametr umiędzynarodowienia).

Kończąc swoje wystąpienie Dyrektor Jarosław Oliwa przedstawił koncepcję spłaszczenia wskaźników kosztochłonności od 2022 roku oraz poinformował, że ewentualna zmiana algorytmu podziału subwencji nastąpi po zakończeniu procesu ewaluacji jakości działalności naukowej jednostek w 2022 roku. Dodał również, że w najbliższym czasie Ministerstwo zaplanowało przekazanie uczelniom dodatkowych środków na działalność szkół doktorskich.

Prof. UAM dr hab. Tadeusz Wallas (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) zapytał czy uniwersytety mogą liczyć na dodatkowe środki na utrzymanie domów studenckich.

Dyrektor Jarosław Oliwa odpowiedział, że na obecną chwilę (poza wsparciem działalności szkół doktorskich) nie zostały zaplanowane inne formy dofinansowania. Natomiast niewykluczone jest, że jeżeli pod koniec roku w systemie pozostaną niewykorzystane środki, uczelnie - wzorem roku ubiegłego - otrzymają dodatkowe pieniądze (np. na zwalczanie skutków pandemii).

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM podziękował Dyrektorowi Jarosławowi Oliwie za wystąpienie, zaproponował zmianę kolejności realizacji punktów porządku posiedzenia i poprosił mgr Dominikę Wendt z Działu Kontrolingu Uniwersytetu Gdańskiego o przedstawienie informacji dotyczących stanu przygotowań do wydania raportu „Analiza ekonomiczna uniwersytetów publicznych”.

2. Przygotowania do wydania rocznego raportu nt. sytuacji ekonomicznej uniwersytetów

Mgr Dominika Wendt (kierownik Działu Kontrolingu Uniwersytetu Gdańskiego) poinformowała, że do kompletu materiałów niezbędnych do przygotowania rocznego raportu Komisji brakuje:

- informacji dodatkowej do sprawozdania F-01/s z Uniwersytetu Wrocławskiego,
- sprawozdania F-01/s oraz informacji dodatkowej do tego sprawozdania z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

Mgr Dominika Wendt zwróciła również uwagę, że Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie jest reprezentowany w Uniwersyteckiej Komisji Finansowej od rozpoczynającej się kadencji, zatem dla uzyskania porównywalności danych wskazane byłoby przesłanie kompletu dokumentów również za rok 2019.

Przedstawiciele obu Uniwersytetów zadeklarowali dostanie brakujących informacji w jak najkrótszym terminie.

3. Okresowa ocena nauczycieli akademickich w 2021 roku

Przechodząc do realizacji kolejnego punktu porządku posiedzenia Przewodniczący UKF zacytował przepisy określające tryb przeprowadzania okresowej oceny nauczycieli akademickich. W art. 128 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce został jasno wyartykułowany obowiązek przeprowadzania okresowej oceny nauczycieli akademickich. Art. 255. ustawy Przepisy wprowadzające ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w ust. 2 określa, że: *pierwsza ocena jest dokonywana do końca roku poprzedzającego rok przeprowadzenia pierwszej ewaluacji jakości działalności naukowej*. Oznacza to, że skoro ewaluacja ma zostać przeprowadzona w roku 2022, to ocena nauczycieli akademickich powinna się zakończyć w bieżącym, 2021 roku. Jednocześnie w tej samej ustawie w art. 51b ust. 5 widnieje zapis, że: *w okresie ograniczenia lub zawieszenia funkcjonowania uczelni nie przeprowadza się okresowych ocen nauczycieli akademickich*. Przewodniczący UKF otworzył dyskusję mającą na celu wymianę informacji dotyczących rozwiązań przyjętych w poszczególnych uniwersytetach.

Dr hab. Andrzej Pieczyński, prof. UZ poinformował, że Uniwersytet Zielonogórski jest przygotowany do przeprowadzenia oceny nauczycieli akademickich pod względem informatycznym. Przygotowany jest również odpowiedni arkusz oceny pracownika i regulamin mający zastosowanie w procesie oceny nauczycieli akademickich. Jednakże biorąc pod uwagę aktualnie obowiązujące przepisy, przeprowadzanie ocen nie będzie realizowane do czasu zniesienia zapisu o ograniczeniu działalności uczelni.

Prof. UAM dr hab. Tadeusz Wallas poinformował, że w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu sytuacja jest podobna, jak w Uniwersytecie Zielonogórskim. Komisje oceniające zostały powołane, uczelnia jest gotowa do procedowania okresowych ocen nauczycieli akademickich. Należy jednak zwrócić uwagę, że w sytuacji ograniczenia działalności uczelni do końca września br., ewentualny czas na przeprowadzenie oceny nauczycieli akademickich potrwa 3 miesiące. Przy obecnym stanie zatrudnienia w UAM przeprowadzenie oceny nauczycieli w tak krótkim czasie nie będzie możliwe.

Dr hab. Zbigniew Pastuszek, prof. UMCS przyłączył się do wypowiedzi poprzedników. Poinformował, że Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie jest również przygotowany do przeprowadzenia oceny nauczycieli akademickich. Zdaniem Prorektora, UKF powinna zasygnalizować Ministerstwu Edukacji i Nauki problem krótkiego czasu, który pozostanie na procedowanie w sytuacji odwołania ograniczenia działalności uczelni.

Dr hab. Elżbieta Feret, prof. UR powiedziała, że Uniwersytet Rzeszowski jest przygotowany do rozpoczęcia procesu oceny nauczycieli akademickich, jednak ze względu na obecną sytuację prawną wszelkie działania zostały zawieszane.

Dr hab. Zbigniew Bukowski, prof. nadzw. poinformował, że w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy ocena nauczycieli została podzielona na okresową i końcową. Ta druga dotyczy pracowników, którym wygasa umowa o pracę i tutaj proces oceny jest procedowany. Ponadto komisje oceniające zostały utworzone tak, by na jedną komisję nie przypadało więcej niż 70 pracowników. Zdaniem Prorektora, do zapewnienia właściwego przebiegu ocen potrzebne byłyby dwie zmiany legislacyjne. Pierwsza - wcześniej wspomniana - wydłużająca termin oceny, i druga - zniesienie art. 51b ust. 5 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Uczelnie są w stanie w pełni przeprowadzić ocenę nauczycieli akademickich, a ten zapis to uniemożliwia.

Prof. dr hab. Michał Daszykowski powiedział, że w Uniwersytecie Śląskim ocena nauczycieli akademickich została podzielona na dwa etapy. Pierwszy z nich jest przeprowadzany na podstawie danych zebranych przy pomocy systemu informatycznego. Spełnienie przez pracownika parametrów określonych w tym systemie, znacznie ułatwi pracę komisji oceniających. Prorektor dodał, że takie rozwiązanie zostało wcześniej zapisane w statucie uczelni.

Przewodniczący podziękował przedmówcom za zabranie głosu i biorąc pod uwagę zgłaszane propozycje zapytał, czy wolą Komisji jest wypracowanie odpowiedniego stanowiska do KRUP w tej sprawie.

Prof. dr hab. Mirosław Szreder (Uniwersytet Gdański) zaproponował zgłoszenie problemu Rektorom reprezentującym uniwersytety w posiedzeniach KRUP i KRASP.

Prof. UAM dr hab. Tadeusz Wallas zadeklarował przekazanie wniosków w tej sprawie prof. Bogumile Kaniewskiej - Rektor UAM w Poznaniu sprawującej funkcję przewodniczącej KRUP.

4. Pracownicze Plany Kapitałowe – realizacja na uczelniach

Rozpoczynając dyskusję dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM poinformował, że w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie w programie Pracowniczych Planów Kapitałowych, w grupie pracowników do 55 lat pozostało ok. 50% uprawnionych. W drugiej zaś grupie w przedziale 55-70 lat do programu przystąpiło zaledwie 56 z 799 uprawnionych osób. W sumie, po połączeniu obu grup wiekowych, na 3055 pracowników do PPK przystąpiło 1040 osób, co daje ok. 37% wszystkich uprawnionych.

Prof. dr hab. Grzegorz Urbanek poinformował, że w Uniwersytecie Łódzkim liczby osób, które przystąpiły do PPK są mocno zaskakujące. W pierwszej grupie wiekowej w programie pozostało aż 92% pracowników, co stanowi dla Uniwersytetu spore obciążenie finansowe.

W drugiej grupie wiekowej sytuacja wygląda odwrotnie, ponieważ do rządowego programu przystąpiło zaledwie 6% uprawnionych osób.

Prof. dr hab. Michał Daszykowski poinformował, że w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach od 16 lat są realizowane pracownicze programy emerytalne. W związku z tym, w chwili kiedy trzeba było zdecydować, do którego z rządowych programów uczelnia przystąpi przeprowadzono wewnętrzne referendum, w wyniku którego Uniwersytet Śląski dołączył do Pracowniczych Programów Emerytalnych. W sumie na 3200 pracowników 940 korzysta z oferty PPE.

Dr hab. Elżbieta Feret, prof. UR powiedziała, że w Uniwersytecie Rzeszowskim do PPK przystąpiło ok. 50% uprawnionych pracowników.

Prof. UAM dr hab. Tadeusz Wallas poinformował, że Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (podobnie jak Uniwersytet Śląski) dołączył do programu Pracowniczych Programów Emerytalnych. Ku zaskoczeniu władz uczelni z 5 tys. pracowników do programu przystąpiło aż 3,5 tys. osób.

Dr hab. Zbigniew Pastuszek, prof. UMCS poinformował, że Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej podobnie jak UAM przystąpił do PPE, a liczba uczestników stanowi ok. 37% wszystkich pracowników uczelni.

Prof. dr hab. Marek Michalski powiedział, że liczba pracowników UKSW, którzy przystąpili do Programu PPK oscyluje w granicach średniej krajowej i stanowi ok. 35% wszystkich uprawnionych osób.

Z kolejnych wypowiedzi członków Komisji wynikało, że w Uniwersytetach: Wrocławskim, Opolskim, Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Szczecińskim, Warszawskim oraz w Białymstoku liczba pracowników, którzy przystąpili do PPK mieści się w przedziale 30-40% wszystkich uprawnionych.

5. Wyniki finansowe za 2020 r. i aktualna sytuacja finansowa

Członkowie UKF wymienili informacje na temat aktualnej sytuacji finansowej Uniwersytetów. Z kolejnych wypowiedzi wynikało, że jest ona stabilna. Należy jednak pamiętać, że ze względu na ograniczenia w funkcjonowaniu uczelni, spowodowane aktualną sytuacją epidemiczną w Polsce zarówno wynik, jak i sytuacja finansowa Uniwersytetów mogą ulec pogorszeniu.

6. Stosowanie Prawa Zamówień Publicznych – wprowadzenie do dyskusji – prof. Dariusz Adamski – Uniwersytet Wrocławski

Przewodniczący poprosił prof. dr. hab. Dariusza Adamskiego o zabranie głosu.

Prorektor Uniwersytetu Wrocławskiego krótko przedstawił przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych wymagające interpretacji Urzędu Zamówień Publicznych w odniesieniu do badań naukowych i zaproponował przygotowanie odpowiedniego wniosku w tej sprawie.

W związku z tym, Przewodniczący Komisji zwrócił się z do Prorektora Uniwersytetu Wrocławskiego z prośbą o przesłanie propozycji wniosku o wydanie przez Urząd Zamówień Publicznych opinii dotyczącej interpretacji wybranych przepisów ustawy PZP. Propozycja ta zostanie rozesłana do wszystkich członków Komisji z określonym terminem na zgłaszanie ewentualnych uwag lub uzupełnień. Następnie (po ewentualnych korektach) zostanie ona skierowana do prof. dr. hab. Bogumiły Kaniewskiej Przewodniczącej KRUP z prośbą o nadanie sprawie dalszego biegu.

7. Sprawy organizacyjne i różne

Przewodniczący Komisji poinformował, że kolejne posiedzenie Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP odbędzie się w dniach 24-26 czerwca w murach Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Kończąc zdalne posiedzenie Komisji prof. Mirosław Gornowicz podziękował za niezawodny udział w obradach i życzył członkom Komisji dobrego zdrowia.

Protokołowała

mgr Zofia Konopka

Przewodniczył

dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM